

YİNE BİR AJANLIK HİKAYESİ

Aydınlık Gazetesi, 4 Ağustos 2011

Yıldırım Koç

Bir dönem çok sayıda eski sendikacıyla sözlü tarih çalışması yaptım. Bu görüşmelerin epeyce bir bölümünün özetlerini de iki cilt olarak yayımladım (*Türk-İş Tarihinden Portreler, Eski Sendikacılardan Anılar-Gözlemler*, Türk-İş Yay., Ankara, 1999, Cilt 1, 278 s., Cilt 2, 414 s.). Bu görüşmeler benim için çok yararlı oldu; eski sendikacıların anlattıklarından, kitaplarda yazmayan birçok olayı öğrendim, gözlemlerinden ve yorumlarından çok yararlandım. Bu vesileyle kendilerine tekrar teşekkür ediyorum.

Bu görüşmelerde anlatılanların bir bölümü, çeşitli nedenlere bağlı olarak, basılan kitapta yer almadı. Bu yazımda unutulmamasını istediğim bir örnek anlatacağım.

Olayı anlatan kişi sendikacılığa güneydoğu illerimizden birinde başlamış. Daha sonraları büyük bir sendikanın üst düzey yöneticisi olmuş. Genel mali sekreterlik görevini namusuyla ve başarıyla yaptığı söylenir hep. Hâlâ hayatta. Aydınlik okuyor olabilir. Saygılarımı iletiyorum.

TİP'in 1961 yılında kurulmasından birkaç yıl sonra Kürt kökenli bazı yöneticiler bu güneydoğu ilimize gelerek il örgütünü oluşturuyorlar. Bana olayı anlatan sendikacı da TİP il yönetimine giriyor.

Aradan kısa bir süre geçiyor. Bir gece evinin kapısı çalınıyor. Açıyorlar. İki adam. Kimlik gösteriyorlar. Devlet görevlileri. "Bizimle geleceksin, seninle konuşacaklarımız var," diyorlar. 1960'lı yılların başlarında henüz faili meçhul cinayetler pek yaygın değil. Gözlerini bağlayıp bir yere götürüyorlar. "Seni tanıyoruz, vatansever birisin. TİP il yönetiminde neler olup bittiğini bize aktaracaksın," diyorlar.

Sendikacı direniyor. Dayak, işkence yok; ısrar var.

Sendikacı yine de bu "görevi" kabul etmiyor.

"O zaman," diyorlar, "il yönetiminden ayrıl. Biz nasıl olsa bir adam buluruz."

Sendikacı derhal TİP il yönetiminden istifa ediyor. Bir süre sonra da Ankara'da önemli bir sendikada genel mali sekreterlik görevine seçiliyor.

Görüşmemizin sonunda bana şunu söylemişti: "Daha sonraları memlekete gittiğimde ve TİP'li arkadaşlarla görüştüğümde hep kafamda bir kuşku vardı; benim reddettiğim işi acaba kim veya kimler kabul etti, diye."

Türkiye yeniden hareketli günler yaşıyor. Galiba bu hareketlilik daha da artacak.

Aman dikkat!

Etrafta çok sayıda gönüllü veya zorlanmış görevli olduğu kesin.

Birileri provokasyonlara başvurabilir.

Birileri yanlış işlere yönlendirmeye çalışabilir.

Türkiye'de yaşadığımızı unutmayalım.

Dr.Hikmet Kıvılcımlı, galiba 1954 yılında kurduğu Vatan Partisi'ne sızan bir polisi tespit ettiklerinde, "aman," demiş, "sakın durumu anladığımızı kendisine çaktırmayalım; nasıl olsa birilerini gönderecekler; hiç olmazsa bunu biliyoruz."

"Etrafımızda herkes görevli" gibi kaygılara kapılmak son derece yanlış; ancak devletin, hele binlerce yıllık bir devlet geleneğinin mirasçısı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin toplumsal süreçleri kendi haline bırakacağını sanmak, daha büyük yanlış. İki yanlışta da düşmeyelim.